

Dotazník

Súhrn hlavných aktivít špecializovanej/servisnej organizácie Slovenskej akadémie vied

Hodnotené obdobie: 1. január 2004 – 31. december 2007

I. Základné informácie o hodnotenej organizácii:

1. Názov a adresa organizácie

Ústredný archív SAV, Dúbravská cesta 9, 841 05 Bratislava

2. Vedenie organizácie

Útvar riaditeľa	Meno	Vek	Počet rokov vo funkcii
Riaditeľ	PhDr. Ľudmila Nemeskürthyová, CSc.	61	5
Zástupca riaditeľa	PhDr. Jozef Klačka	69	5

3. Základné informácie o počte pracovníkov

- i. Celkový počet zamestnancov. Počty zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, príp. s vysokoškolským vzdelaním zapojených do výskumu a vývoja, počty zamestnancov s USO vzdelaním, ďalšia štruktúra. Prepočet na plný ekvivalent pracovného času (FTE) za roky 2004, 2005, 2006, 2007 a priemer za hodnotené obdobie

Pracovníci organizácie	2004		2005		2006		2007		Priemer	
	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE	Počet	FTE
VŠ	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
VŠ vo výskume	4	4	4	4	5	5	4	4	4,25	4,25
ÚSO	1	1	1	1	1	1	2	1,5	1,25	1,12
Celkový počet	6	6	6	6	6	6	7	6,5	6,25	6,12

4. Základné informácie o rozpočte mzdových prostriedkov organizácie

- i. Suma mzdových prostriedkov organizácie¹ pridelená z inštitucionálnych zdrojov Slovenskej akadémie vied (SAV) v rokoch 2004, 2005, 2006, 2007 a priemer za hodnotené obdobie

Mzdové prostriedky (MP)	2004	2005	2006	2007	Priemer
Mzdové prostriedky spolu (mil. Sk)	1615	1798	1889	1951	1813

5. URL webovej stránky organizácie

<http://www.archiv.savba.sk/>

¹ Objem mzdových prostriedkov bez odvodov do poisťovní

II. Základné informácie o činnosti organizácie v hodnotenom období

1. Poslanie a úlohy organizácie sformulované v zriaďovacej listine

Zriaďovacia listina Ústredného archívu SAV vydaná P SAV dňa 8. 10. 2002, doplnená 29. 7. 2004 potvrdila charakter a hlavné úlohy archívu sformulované už pri jeho vzniku. Podľa tejto listiny archív zameriava svoj vedecký výskum v oblasti archívniectva, dejín vedeckých inštitúcií a osobností. Získava, spracováva a rozširuje vedecké informácie v národnom i medzinárodnom rámci, poskytuje posudky, doporučenia, uskutočňuje rešeršnú, konzultačnú a poradenskú činnosť v oblasti svojej pôsobnosti pre potreby SAV i širokej bádateľskej verejnosti. Vo svojej odbornej archívnej činnosti sa riadi zákonom NR SR o archívoch a registratúrach č. 395/2002. Úlohou ÚA SAV ako špecializovaného verejného archívu je v intenciách platnej archívnej legislatívy zhromažďovať, uchovávať a spracovávať archívnu dokumentáciu všetkého druhu z činnosti riadiacich orgánov, sieti vedeckých ústavov v oblasti vied o neživej prírode, vied o živej prírode a chemických vedách a vied o spoločnosti a kultúre, právnych predchodcov, ktoré dopĺňa systematickou akvizíciou a spracovávaním osobných fondov významných osobností pôsobiacich vo všetkých vedných oblastiach. V tejto výskumnej činnosti aplikuje archív metódy vedeckej archivistiky.

2. Súhrn odborných, servisných a vedeckých činností za sledované obdobie

Ústredný archív SAV patrí v štruktúre SAV medzi špecializované organizácie a ako súčasť sústavy archívov na Slovensku patrí do skupiny 24 špecializovaných verejných archívov. Archív svojimi úlohami má jedinečné poslanie v SAV. Svojou činnosťou – dokumentovanie všestranného pôsobenia SAV vo vede na Slovensku – dokazuje opodstatnenosť a potrebnosť svojej existencie. Výrazom plnenia jedinečného poslania je všeobecné uznanie používateľov, zriaďovateľa i odbornej sféry.

Ústredný archív za hodnotené obdobie vykonával vedeckovýskumnú činnosť, podieľal sa na medzinárodnej spolupráci v rámci MAD, spolupracoval na príprave zákona o archívoch a registratúrach a archívnom terminologickom slovníku. Zástupca pracoviska aktívne pôsobí vo Vedeckej archívnej rade MV SR, v Rade vlády SR pre menšiny a etnické skupiny, v odbornej komisii pre kultúrnu politiku MK SR, v odbornej komisii pre kultúru národnostných menšín MK SR a vo výbore Snemu SAV. Dvaja pracovníci aktívne pracujú v orgánoch SAV – Komisia pre duševné vlastníctvo, Dislokačná komisia, Etická komisia a Bytová komisia.

Pracovníci archívu sú členmi stavovských organizácií – Slovenská historická spoločnosť, Spoločnosť pre dejiny vedy a techniky, Spoločnosť slovenských archivárov. Na ich podujatiach ako sú konferencie, semináre vystupujú aktívne.

Vedeckovýskumná činnosť

V oblasti výskumu dejín vedy a techniky, dejín vedeckých inštitúcií a osobností je činnosť archívu skutočne mimoriadna, pretože má zabezpečiť pramennú základňu pre jeho poznanie a jej využívanie aj v spolupráci s HÚ SAV.

V rámci vedeckej činnosti pracovisko rieši (od r. 2002) dlhodobú výskumnú úlohu č. 0870606 **Inštitucionalizácia vedy na Slovensku, jej výsledky a ohlas doma i v zahraničí**. Na riešení projektu sa podieľa 5 pracovníkov a projekt sa skladá z viacerých činností, ktoré zahŕňajú celú oblasť pôsobenia archívu. Cieľom je systematické budovanie komplexnej pramennej základne pre poznanie dejín vedy a techniky na Slovensku a využívanie tejto pramennej základne publikovaním parciálnych vedeckých štúdií i rozpracovaním archívnej teórie skúsenosťami zo sprístupňovania opatrovaných prameňov.

Medzinárodná vedecká spolupráca

ÚA SAV má uzatvorenú dohodu o bilaterálnej medzinárodnej vedeckej spolupráci s Archívom Akadémie vied ČR, v rámci ktorej sa riešili, resp. riešia 2 projekty.

1. projekt **Kontakty a spolupráca medzi českými a slovenskými vedeckými osobnosťami vo svetle archívnych dokumentov** – doba riešenia 2003 – 2005. Išlo o výskum v celej sieti archívov oboch štátov a týkal sa obdobia po I. svetovej vojne. V rámci projektu boli preštudované archívne materiály osobností, ktoré pôsobili ako pedagógovia na Univerzite Komenského v Bratislave: R. Rauscher, K. Laštovka, V. Ondrouch, J. Eisner, M. Krivý, B. Polák, J. Hromádka, V. Chaloupecký, O. Sommer, K. Krofta, V. Vážný, V. Klecanda, A. Pražák, J. Baudiš, K. Herman-Otavský, B. Šternberk, K. Král, E. Svoboda, ale patrili sem aj českí vedci, s ktorými korešpondovali významné osobnosti slovenskej vedy, ktorých písomné pozostalosti sú uložené v archíve. Preštudované boli pozostalosti: B. Cambel – geológ, A. Pranda – etnológ, D. Andrusov – geológ, M. Gregor – anorganický chemik, S. Cambel – historik, D. Blaškovič – virológ, F. Švec – farmakológ, J. Bakoš – orientalista. Projekt bol ukončený záverečnou správou, ktorá obsahovala organizáciu výskumu, dosiahnuté výsledky a zhodnotenie po metodologickej a vecnej stránke. Sú v nej uvedené aj každoročné výstupy. Správa bude publikovaná v partnerskom periodiku „Práce Archivu AV ČR“.
2. projekt **Akadémie – nositelia kultúrnej identity** plánovaný na obdobie r. 2006 – 2008. Projekt sa člení na 7 čiastkových úloh a je zameraný na

dôkladné zmapovanie slovensko-českých vedeckých stykov a spolupráce. Čiastkové úlohy sú zamerané v prvom rade na slovensko-českú vedeckú spoluprácu, v rámci nej na pracoviská ČSAV na Slovensku a na odraz vzťahov v legislatíve. Na riešení projektu sa podieľa 5 pracovníkov ÚA SAV. V rámci výskumných pobytov v Archíve AV ČR sa uskutočnil výskum archívneho materiálu týkajúceho sa transformácie ČSAV začiatkom 90. rokov minulého storočia a na spoznávanie podmienok zaradenia slovenskej virológie do ČSAV pri jej konštituovaní začiatkom 50. rokov minulého storočia. Partnerská strana zamerala svoj výskum na konštituovanie kodikológie na Slovensku.

Koncom r. 2007 ÚA SAV podpísal dohodu o spolupráci s Archívom Poľskej akadémie vied na projekte **Slovensko-poľské vedecké vzťahy v 19. a v20. storočí** na obdobie 2008 – 2009.

Odborná činnosť

Ústredný archív sa svojou činnosťou podieľa aj na rozvoji archivistiky a metodiky archívnej práce. Zaoberá sa teoretickými problémami spracovávania fondov neúradnej proveniencie. Ide najmä o riešenie používania provenienčného a pertinenčného princípu, definovanie pojmu fond a fragment fondu, systematiky radenia prameňov, metodiky získavania a spracovávania fondov a vnútroarchívneho i celoštátneho systému informačného aparátu k fondom neúradnej proveniencie.

O zovšeobecneniach skúseností so získavaním a sprístupňovaním osobných fondov vedcov a o aktuálnych otázkach platnosti či modifikovania teoretických metodologických postulátov archivistiky v oblasti fondov neúradnej proveniencie vyšla štúdia pracovníkov archívu v odbornom periodiku Slovenská archivistika

Predarchívna starostlivosť

Vykonávacia vyhláška MV SR č. 628/2002 (§ 43 ods.1) k zákonu NR SR č. 395/2002 o archívoch a registratúrach stanovila pre pracovisko viaceré termínované úlohy, ktoré prakticky vyvrcholili v r. 2005. SAV ako rozpočtová organizácia s účinnosťou od 1. 1. 2006 mala novým spôsobom zabezpečiť správu svojich registratúr. ÚA SAV spracoval Registratúrny poriadok a registratúrny plán pre riadiace orgány, organizácie a vedecké spoločnosti pri SAV. Predložil ho Odboru archívov a registratúr Sekcie verejnej správy MV SR, Sekretariátu predsedu SAV a Úradu SAV na pripomienkovanie. Takto zoponovanú vnútroakademickú normu predložil na odsúhlasenie Predsedníctvu SAV, ktoré 3. 2. 2005 uznesením č. 1182 stanovilo účinnosť tejto normy pre Sekretariát predsedu SAV a Úrad SAV od 1. 6. 2005 a pre organizácie

a vedecké spoločnosti od 1.6.2006. ÚA vykonal v niekoľkých etapách školenie osôb, ktoré majú vykonávať alebo zabezpečovať praktické uplatnenie tejto normy. V prvej etape sa školenia zúčastnilo 65 pracovníkov z bratislavských pracovísk a osobitné školenie sa uskutočnilo v Ústave polymérov, Prognostickom ústave, Geografickom ústave a na SÚZ SAV v Bratislave a v Košiciach pre pracovníkov 10 organizácií. V r. 2007 vykonal archív k registratúrnemu poriadku inštruktáž zodpovedných pracovníkov v Ústave merania, v detašovanom pracovisku Geofyzikálneho ústavu v Hurbanove a v Ústave informatiky.

ÚA SAV vypracoval v r. 2006 schému registratúrneho poriadku pre Ústredné daňové riaditeľstvo v Banskej Bystrici a jeho podriadené daňové riaditeľstvá.

S cieľom zjednotenia metodických postupov prác pri budovaní informačných systémov v archívoch SR, aj ÚA SAV má k dispozícii softvare BACH ProArchiv pre elektronické sprístupňovanie svojich fondov. Súčasťou informačného systému sú inventáre. Za hodnotené obdobie sa vyhotovilo 18 inventárov k fondom úradnej a neúradnej proveniencie (podrobnejšie v časti sprístupňovanie). Tvorba informačného aparátu pracoviska obsahla aj evidenciu zaraďovania vedeckých pracovníkov do kvalifikačných stupňov a udelených vedeckých hodností CSc. a DrSc. Do r. 1969 sa rozhodovanie o zaradení do kvalifikačného stupňa dialo centrálnie v Prahe. V spolupráci s Archívom AV ČR sa vyhotovila kartotéka priznaných kvalifikačných stupňov od r. 1953 do r. 2003 a priebežne sa dopĺňa. Od r. 1969 je konfrontovaná so zápisnicami zo zasadnutí celoslovenskej komisie pre zaraďovania vedeckých pracovníkov do kvalifikačných stupňov. Vyhotovili sa kartotéky, ktoré obsahujú cca 6730 lístkov priznaných vedeckých kvalifikačných stupňov; udelených vedeckých hodností CSc. (3069 kariet) a DrSc.(427 kariet).

Súčasťou komplexného pohľadu na vývoj SAV je aj čo najširšia dokumentácia publikačných výstupov. Priebežne niektoré pracoviská odovzdávajú nimi vydávané periodiká. Ťažisko činnosti archívu v tomto smere bolo v skompletizovaní monografií vydaných v SAVU a v SAV za celé produkčné obdobie. Zo skladu Vydavateľstva Veda prevzal archív všetku zachovanú produkciu Vydavateľstva SAVU (1943 – 1952), ktorá predstavuje niekoľko sto zväzkov (t.č. nie sú knižnične spracované)

Trvalej úschove archívneho materiálu, pochádzajúceho z činnosti pracovísk SAV predchádza proces vyradovania spisov, ktoré nie sú potrebné na ďalšiu činnosť organizácie a ktorým uplynula predpísaná lehota uloženia. Za sledované obdobie sa uskutočnilo vyradovacie konanie registratúrnych záznamov na THS ÚSV SAV, SÚZ SAV, Geofyzikálnom ústave, Ústrednej knižnici, Úrade SAV, Botanickom ústave, Ústave anorganickej chémie, THS Košice, Ústave informatiky, Arboréte Mlyňany, Fyzikálnom ústave a Chemickom ústave.

Z činnosti riadiacich a výkonných orgánov SAV za obdobie r. 1990 – 2001 sa prevzalo bez vyrad'ovacieho konania: Rada vedcov, sekretariát predsedu SAV, sekretariát vedúceho Úradu SAV, utajovaná agenda Úradu SAV (spred r. 1989), vedecké spoločnosti, výročné správy pracovísk, personálna agenda, agenda akreditácií pracovísk, sekretariát I. oddelenia vied, sekretariát II. oddelenia vied, sekretariát III. oddelenia vied, sekretariát Vedeckého sekretára, právny odbor, odbor vedeckej výchovy, odbor kontroly, tlačový referát, učtáreň, ETO, prevádzkový odbor, autoreferát, závodná kuchyňa. Celkom sa prevzalo 153 bm. Na trvalú úschovu po vyrad'ovacom konaní sa prevzala druhá časť (prevažne účtovné písomnosti s neuplynulou úložnou lehotou) zaniknutého Ústavu experimentálnej fytopatológie a entomológie, zbierka originálnych máp Geografického atlasu Slovenska z Geografického ústavu, administratívnu agendu z r. 1998 – 2001 a osobné spisy doktorandov Geografického ústavu, fragmenty písomností Slovenskej historickej spoločnosti (sekcia archívnictva), Ústrednej knižnice a Spoločenskovedného ústavu Košice z r. 1975 – 2000. Z Ústavu krajinnej ekológie sa prevzali mzdové listy biologických pracovísk SAV z obdobia r. 1966 – 1989. Z Arboréta Mlyňany sa prevzali kópie majetkových dokladov od založenia do r. 1980 a vykonal sa výber dokumentov, ktoré prídu na trvalú úschovu z r. 1955- 1996. Z Chemického ústavu sa prevzala časť administratívnej agendy z r. 1984 – 2000, osobné spisy riaditeľov z Úradu SAV. Z majetkovoprávneho hľadiska je cenný prírastok technickej dokumentácie z Odboru výstavby Magistrátu hl. mesta Bratislavy. Z materiálov neúradnej proveniencie sa prevzali fondy: historika Ľ. Liptáka, etnografky E. Plickovej, botanika I. Hrabovca, archeológa V. Ondroucha, časť fondu dlhoročného predsedu SAV Vl. Hajka, etnografky S. Kovačevičovej, dodatok fondu archivára J. Nováka, z dvoch zdrojov sa skompletizoval fond orientalistu V. Kopčana. Získali sa dodatky k fondu J. Černáčka, fondy J. a N. Červeňanských – ortopéd a historička medicíny, historika J. Mésároša, sociológa R. Roška a filozofa A. Cígera.

Spracovávanie a sprístupňovanie

Ťažiskom sprístupňovacích prác vo fondoch úradnej proveniencie je v spracovávaní písomností z produkcie riadiacich orgánov SAV z obdobia 1990 – 2001. Spočíva v triedení (vrátane vnútornej skartácie), zaraďovaní do vecných skupín, vnútornom usporiadaní a inventarizovaní. Spracovali sa vecné skupiny za druhé manipulačné obdobie (1990 – 2001): rokovanie P SAV, Grémium predsedu SAV, Rada vedcov, Úrad SAV, oddelenia vied, ČSAV (delenie majetku, delimitácie), edičná agenda, expertízy, komisie, kontrola, odborová organizácia, vedecké podujatia, personálna agenda, pracoviská SAV, konferencie a zjazdy, akreditácie, vedecká výchova, zahraničné styky, Učená spoločnosť. Spracovali sa priebežne získané dodatky (po uplynutí úložnej lehoty) k vecným skupinám: akreditácie, edičná činnosť, Grémium, kontrola,

zápisnice P SAV, čo si vyžiadalo premanipulovanie už spracovaných skupín. Z takto tvoreného fondu Riadiace orgány SAV II sa spracovalo cca 93 bm. Spracovali sa fondy a vyhotovili inventáre Centrá vied a Vedecké kolégiá. Zinventarizovala sa druhá časť fondu Ústredie pre vynálezy a objavy, ktorá zachytáva prihlášky vynálezov a objavov pracovníkov SAV za r. 1953 – 1994 (104 škatúľ). Spracovali sa aj najstaršie archívne fondy: C.k. poľnohospodárska spoločnosť vo Viedni (1823 – 1850). Tento rozsahom nevelký fragment sa stal najstarším fondom nášho archívu. Posunul tak našu dokumentáciu o vede na Slovensku hlbšie o jednu generáciu vedcov. Druhým bol Dolnorakúsky remeselný spolok (1828 – 1849).

Rozpracované sú fondy Riadiace orgány SAV II a Spoločenskovedný ústav SAV Košice.

Z fondov neúradnej proveniencie sa spracovali a formou inventárov sprístupnili osobné fondy: historik Ľ. Lipták, etnografka E. Plicková, ekonóm Š. Heretík, biológ A. Jurko, botanik J. Futák, etnografka S. Kovačevičová, dodatok ku geológovi B. Cambelovi, orientalista V. Kopčan, literárny vedec A. Šimkovič, neurológ J. Černáček, historik J. Mésároš, sociológ R. Roško. Sprístupnil sa dodatok osobného fondu J. Tibenského, roztriedil sa dodatok a prepracoval inventár archivára J. Nováka. Rozpracovaný je fond J. a N. Červeňanských. Spolu spracované fondy predstavujú 357 škatúľ.

Vykonala sa inventarizácia archívnych fondov a spracoval sa nový lokačný prehľad. Z neho vyplýva, že celková kapacita skladov ÚA SAV je 2702 bm, obsadených je 2228 bm. Spracovaný materiál zaberá 1635 bm, v ostatnom (593 bm) orientáciu umožňujú preberacie zoznamy.

Využívanie archívnych fondov

Pre potreby SAV i širokej bádateľskej verejnosti vyhotovuje ÚA SAV z archívnych fondov rôzne potvrdenia, posudky, uskutočňuje rešeršnú, konzultačnú a poradenskú činnosť a bádateľom poskytuje pre študijné účely žiadaný archívny materiál.

Narastajúci počet záujemcov o projektovú dokumentáciu budov v súvislosti s ich opravami a majetkovoprávnym vysporiadaním uspokojil ÚA SAV odovzdaním projektov budov ich užívateľom z neorganicky vzniknutej zbierky multiplikátov projektov. Takto sa užívateľom dostali projekty budov Virologického ústavu, Astronomického ústavu, Košických pracovísk, Chemického ústavu, Ústavu merania, Ústavu materiálového výskume, Ústavu polymérov, Ústavu pre výskum srdca, Ústavu normálnej a patologickej fyziológie, Ústavu experimentálnej endokrinológie, Ústavu krajinnej ekológie, THS ÚSV, Archeologickému ústavu, Elektrotechnickému ústavu, Geografickému ústavu, Ústavu molekulárnej biológie, Botanickému ústavu, Ústavu experimentálnej farmakológie, USTARCH a Úradu SAV.

Dokladom o využívaní archívnych materiálov pre potreby SAV je fakt, že vďaka archívu a jeho fondom sa podarilo doložiť oprávnenosť nárokov na viacero nehnuteľností, čím SAV si uhájilo miliónové hodnoty – budovy a pozemky SAV v Michalovciach, na Kramároch, v Botanickom ústave, v areáli na Patrónke pri diaľnici, na Bradáčovej a Klemensovej ulici.

Bádateľská agenda je spojená aj s vybavovaním žiadostí o potvrdení doby zamestnania a výšky príjmu pre Sociálnu poisťovňu. Za sledované obdobie sa písomne vybavilo 105 vyžiadaní.

Pracovníci ÚA vypracovali viacero rešerší z archívnych fondov (normatívy z oblasti edičnej činnosti, budovy na Konventnej 13, budovy SAV projektované Ing. Marcinkom, logo SAV). K problematike „Transformácia SAV v r.1989 – 2002“ spracovali pracovníci tieto podklady: Pred polstoročím, SAV na konci 80.rokov, Rada vedcov a prvé revolučné zmeny, Od novembra 89 do zvolenia P SAV, Prvé predsedníctvo SAV.

Na prezenčné štúdium sa poskytol archívny materiál 371 bádateľom. Návštevy za týmto účelom si vyžadujú značný čas, pretože sú spojené so širokou konzultáciou. Najzaujímavejšie a časovo náročné témy: Slovenskí vzdelanci, Významné osobnosti roka, Dejiny slovenskej astronómie, Dejiny Výpočtového strediska SAV, Vývoj areálu na Patrónke, Československo-maďarská komisia, Zahraniční Slováci a ich výskum, Drotári, Literárny vedec R. Brtáň. Urobil sa prehľad pôsobenia riaditeľov organizácií SAV vo funkciách od r. 1989 a prehľad štatútov o vyznamenaníach udeľovaných v SAV.

Z filmovej zbierky ÚA zapožičal Ústavu hudobnej vedy za účelom digitalizácie 116 kotúčov filmov (ÚHV zdigitalizoval a odovzdal do archívu len 5 CD).

V rámci **Týždňa vedy a techniky v SAV** ÚA pripravil „Deň otvorených dverí“, ktorý obsahoval powerpointovú prednášku o pracovisku, ukážky najstarších a na pohľad zaujímavých dokumentov a prehliadku jedného zo skladov. Dňu predchádzala 20 minútová relácia v Slovenskom rozhlase o ÚA SAV. 65-výročie vzniku SAVU spropagoval archív prípravou materiálov pre tlačovú besedu zorganizovanú Tlačovým odborom Úradu SAV a článkami v periodiku Správy SAV.

Pedagogická činnosť

ÚA SAV je školiacim pracoviskom (školiteľ) externej formy doktorandského štúdia v odbore archívniectva a pomocných vied historických na FiF UK Bratislava.

Publikačná činnosť

Vedecké štúdie a články

KAMENCOVÁ, L. – KLAČKA, J.: Kontakty a spolupráca medzi českými a slovenskými vedeckými osobnosťami a inštitúciami vo svetle archívnych dokumentov. In *Práce Archivu AV ČR*, 2006.

KAMENCOVÁ, L. – KLAČKA, J.: Niektoré skúsenosti s osobnými fondami v ÚA SAV. In *Slovenská archivistika*. Roč.42, č.1, 2007, s.92-99.

KLAČKA, J.: Z archívnych prameňov. In *Hrvatska rosa*, č.1, 2004

KLAČKA, J.: Ústredný archív SAV. In *Slovenská akadémia vied, Informačný bulletin, Veda*, 2004

KLAČKA, J.: Nové poznatky z archívov. In *Hrvatska rosa*, č.2, 2005

KLAČKA, J.: Dvojazyčnosť bez hraníc. In *Hrvatska rosa*, č.4, 2005

KLAČKA, J.: Registratúrny poriadok. Registratúrny plán Slovenskej akadémie vied, Bratislava 2005, 38 s.

KLAČKA, J.: Spomienky jezuitu Ferdiša Takáča. In *Hrvatska rosa*, č.3-4, 2006

KLAČKA, J.: Štyritisíc rokov osídlenia chotára Devínskej Novej Vsi. In *Hrvatska rosa*, č.3-4, 2006

KLAČKA, J.: Vznik a počiatky Slovenskej historickej spoločnosti. In *Zborník XIII. zjazdu SHS*, Banská Bystrica, 2006

KLAČKA, J.: Dionýz Ilkovič a akadémia. In *Správy SAV*. Roč.43, č.2, 2007, s.10-11

KLAČKA, J.: Výsledok snáh o inštitucionalizáciu vedy. In *Správy SAV*. Roč. 43, č.7-8, 2007, s.1-2

KLAČKA, J.: Koordinátor vedeckého výskumu. Pred 65 rokmi vznikla Slovenská akadémia vied a umení. In *Správy SAV*. Roč.43, č.9, 2007, s. 7-8

KLAČKA, J.: Grobljani sú financirali sveučilište u Trnavy. In *Hrvatska rosa*, č.1-2, 2007, s.22

MAJEROVÁ, K.: Genealógia a heraldika na pôde Slovenskej historickej spoločnosti. In *K dejinám genealogického výskumu na Slovensku (Zost. Šišmiš, M.)*, Martin 2007, s.53-63

STANČIAKOVÁ, K.: Genealogický výskum bratislavských klarisiek. In *Slovenská archivistika*. Roč.41, č.2, 2006, s.52-76

STANČIAKOVÁ, K.: Jedinečné pramene k stredoeurópskej botanike v Ústrednom archíve SAV. In *Bulletin Slovenskej botanickej spoločnosti*. Roč.28, 2006, s.265-271

STANČIAKOVÁ, K.: Možnosti genealogického výskumu mníšok na príklade bratislavského kláštora klarisiek. In *Genealogicko-heraldický hlas*. Roč.16, č.2, 2006, s.33-43

STANČIAKOVÁ, K.: Jedinečné pramene k stredoeurópskej botanike v Ústrednom archíve SAV. In *Správy SAV*. Roč.42, č.2, 2006, s.6

Anotácie

- KAMENCOVÁ, L.: Otečestvennye archivy 2004/4-5. In Slovenská archivistika. Roč.40, č.2, 2005, s.152-155
- KAMENCOVÁ, L.: Otečestvennye archivy 2005, 2006. In Slovenská archivistika. Roč.41, č.2, 2006, s.178-184
- KLAČKA, J.: Arhivski vjesnik 2001. In Slovenská archivistika. Roč.39, č.1, 2004, s.116-117
- KLAČKA, J.: Studia historica Tyrnaviensia III. In Slovenská archivistika. Roč.39, č.2, 2004, s.151-155
- KLAČKA, J.: Studia historica Tyrnaviensia IV. In Slovenská archivistika. Roč.40, č.1, 2005, s.115-117
- KLAČKA, J.: Studia historica Tyrnaviensia V. In Slovenská archivistika. Roč.40, č.2, 2005, s.107-109
- KLAČKA, J.: Arhivski vjesnik 2004. In Slovenská archivistika. Roč.41, č.1, 2006, s.131-134
- KLAČKA, J.: Chorvátsky štátny archív. In Slovenská archivistika. Roč.41, č.2, 2006, s.223-225
- KLAČKA, J.: Arhivski vjesnik 2005. In Slovenská archivistika. Roč.42, č.1, 2007, s.133-137
- KLAČKA, J.: Napoleón et son administration. In: Slovenská archivistika. Roč.42, č.1, 2007, s.125-127
- KLAČKA, J.: Arhivski vjesnik 2006. In Slovenská archivistika. Roč.42, č.2, 2007, s.149-151

Správy

- KLAČKA, J.: Týždeň chorvátskych menšín. In Hrvatska rosa, č.2, 2004
- KLAČKA, J.: Jubilantka v Ústrednom archíve SAV. In Slovenská archivistika. Roč.41, č.2, 2006, s.226
- NEMESKURTHYOVÁ, Ľ.: Životné jubileum Mgr. A. Marčekovej. In Slovenská archivistika. Roč.41, č.1, 2006, s.185-186
- NEMESKURTHYOVÁ, Ľ.: Za PhDr. Júliusom Mésárošom, DrSc. In Múzeum, Roč.53, č.1, 2007, s.59
- STANČIAKOVÁ, K.: Putovný kongres Spoločnosti maďarských archivárov vo Vespréme. In Fórum archivárov, roč.17, č.1, 2006, s.15-17

Prednášky

- J. Klačka: Slovenskí Chorváti - medzinárodná konferencia, Záhreb, september 2004

J. Klačka: Slovenskí Chorváti – medzinárodná konferencia, Budapešť, september 2004

J. Klačka: Príchod Chorvátov na Slovensko v 16.storočí. – prednáška pri príležitosti návštevy chorvátskeho prezidenta S. Mesiča u prezidenta SR I.Gašparoviča, Bratislava,november 2005

J. Klačka: Vznik a počiatky Slovenskej historickej spoločnosti - XIII. Zjazd Slovenskej historickej spoločnosti, Banská Bystrica, máj 2006

J. Klačka: Aus der Geschichte von Devínska Nová Ves - medzinárodná konferencia, Hainburg máj 2007

J. Klačka: Chorváti na Slovensku a ich aktivity do r. 1989 s väzbou na moravských Chorvátov – medzinárodná konferencia, Mikulov, október 2007

K. Majerová: Genealógia a heraldika na pôde Slovenskej historickej spoločnosti – seminár K dejinám genealogického výskumu na Slovensku, Martin, október 2006

K. Majerová: Počiatky ženských reholí na Slovensku – sympóziu Človek a spoločnosť v dejinách, Trnava, november 2006

K. Majerová: Vývoj inštitucionalizácie vedy na Slovensku – pre členov Trnavského historického spolku na Univerzite CM v Trnave, Trnava, február 2007

Posudky

- Na Výročnú správu Archívu AV ČR za rok 2004 – pre Archiv AV ČR
- Na monografiu Jelič,T. – Holjevac, Ž.: Gradišćanski Hrvati u Madarskoj i Hrvati u Slovačkoj, Zagreb, Budapest, Bratislava, 2005, s.277
- Na projekt CET (Central Europe Initiative) „Profesionálne vzdelávanie v archívnej vede (High Professional Education Course on Archival Sciences – XVII International Archival Day) – pre MŠ SR

Výstavy

- ÚA v r. 2004 vypracoval ideový zámerný, scenár a popisné texty pre výstavu „Slovensko pred novými výzvami“ pre reprezentačné účely MZ SR v súvislosti s oslavami 15. výročia nežnej revolúcie.
- Pri príležitosti odhalenia busty Mateja Bela sa archív v r.2006 podieľal na úprave vstupných priestorov budovy Predsedníctva SAV. Do dvoch vitrín na postery vybral dokumenty, fotografie a grafiky, ktoré v skratke zachytávajú snahy o inštitucionalizáciu vedy na Slovensku.
- Archív v spolupráci so SNM – Múzeom kultúry Chorvátov na Slovensku scenaristicky, výberom artefaktov a dokumentov pripravil dlhodobú výstavu 4000 rokov osídlenia Devínskej Novej Vsi.

Vedecko-popularizačná činnosť

Príspevky v SRo – 7

v STV, Regionálnej DTV – 10

v TV Zagreb, MTV Pécs, MTV Budapešť – 5

III. Koncepcia aktivít organizácie na ďalšie štyri roky

1. Činnosť v budúcom období

Koncepcia činnosti organizácie bola rámcovo daná už pri jej zriadení a postupne rozpracovávaná na základe požiadaviek praxe i v súlade s rozvojom reprezentovanej vednej disciplíny. Pre nasledujúce obdobie sa počíta s týmito úlohami v jednotlivých oblastiach pôsobenia.

Vedecko-výskumná činnosť

Plniť uzavreté dohody o medzinárodnej vedeckej spolupráci s Archívom Akadémie vied Českej republiky a s Archívom Poľskej akadémie vied prácami na dohodnutých výskumných úlohách. Pokúsiť sa rozšíriť medzinárodnú vedeckú spoluprácu s Poľskou akadémiou vied a umení, s ktorou malo Slovensko čulé vedecké styky už od 19. storočia. Predmetom spolupráce by mohol byť výskum v konkrétnych vedných oblastiach, čím by sa obohatili informácie z dejín vedy (spoločný výskum Vysokých Tatier).

Skúsenosti a poznatky z výskumnej a odbornej práce teoreticky zovšeobecňovať a publikovať v odborných periodikách. (Slovenská archivistika, Historický časopis, odborné časopisy SAV).

Uchádzať sa v Agentúre VEGA o získanie grantov, ktoré doteraz riešilo pracovisko formou rešerší (výročia, jubileá, medailóny) a navrhnuť sériu grantov na spracovanie dejín Akadémie.

Aktívne sa zúčastňovať na „Archívnych dňoch“ a iných odborných podujatiach. Prezentovať na nich dosiahnuté výsledky.

Dodržať alebo vylepšiť podiel spolupráce s redakciou Slovenskej archivistiky na informovaní o odbornej tlači v zahraničí.

Popularizovať archivistiku a históriu vedy a techniky prostredníctvom médií.

Odborná činnosť

Spájať akvizičnú činnosť s predarchívnu starostlivosťou. (Kontakt s pôvodcami využívať na kontrolu a školenie personálu zodpovedného za chod registratúry v organizáciách SAV a vedeckých spoločnostiach).

Usilovať sa o pravidelné odovzdávanie dokumentácie po uplynutí úložných lehôt u riadiacich orgánov SAV.

Pátrať po dokumentácii z činnosti vedeckých kolégií z obdobia po r. 1990 a snažiť sa o ich kompletizovanie.

Prednostne sprístupňovať materiály riadiacich orgánov SAV a osobné fondy. Sú v nich najucelenejšie informácie a časový faktor môže spôsobiť ich znehodnotenie.

V priebehu nasledujúcich dvoch rokov doškoliť mladé pracovníčky spracovaním všetkých typov fondov archívu.

Iniciatívne vyhľadávať pôvodcov osobných fondov. Využívať poznatky z akcií ako „Osobnosť roka“, „Vedec roka“, „Viri docti“, vyznamenania a ocenenia.

Doplniť evidenciu knižných vydaní nášho vydavateľstva VEDA, usilovať sa o získanie konzervačného výtlačku.

Systematicky doplňovať kartotečné evidencie udelených vedeckých hodností, zaradenia do kvalifikačných stupňov. V spolupráci s Komisiou pre informatizáciu získať do archívu evidenciu zamestnancov SAV.

Digitalizáciou chrániť i sprístupňovať dokumentáciu odbornej i širokej verejnosti. Spolupracovať pri tom so Slovenským národným archívom, Slovenskou národnou knižnicou, Odborom archívov a registratúr MV SR a Slovenským filmovým ústavom.

Riešiť vyradenie (ponechanie) projektovej dokumentácie stavieb SAV po Riaditeľstve výstavby SAV a Technickom odbore ÚP SAV.

Skompletizovať čistopisy inventárov spracovaných fondov (využitím technických prostriedkov spracovať registre v programe BACH ProArchiv) a zviazané ich zaradiť medzi informačný aparát archívu.

Materiálne zabezpečenie

Doplniť voľné skladové priestory regálmi a tak zvýšiť úložný priestor v jestvujúcich skladoch. (Stabilné regále v bývalej Požiarnej zbrojnici a presondovať možnosť nákupu a osadenia pohyblivých regálov v sklade vo Výpočtovom stredisku).

Obnoviť kopírovacie zariadenia podľa finančných možností. (Xerox, skener väčšieho formátu)

Udržiavať rezervu obalového materiálu (škatule, dosky, obaly).

Dbáť o pravidelné pridelovanie a hospodárne použitie finančných prostriedkov na nákup osobných fondov.

Obnovovať počítačové vybavenie a modernizáciu softvéru.

Personálna oblasť

Pokúsiť sa o zvýšenie limitu pracovníkov. Väčší počet zamestnancov by umožnil del'bu práce (špecializácia), oživil by sa v súčasnosti umŕtvené činnosti

a odstránilo sa narastanie nespracovaných fondov. Zvýšenie počtu pracovníkov by si vyžiadalo okrem mzdových prostriedkov aj pridelenie pracovných priestorov, čo sa v súčasnosti nejaví ako neriešiteľný problém.

Vedenie organizácie nevidí v predloženej perspektíve aktivít riziká nezvládnutia alebo ohrozenia jej naplnenia. Vychádza zo skúseností, že aj mimoriadne požiadavky (vyvolané novými zákonmi dotýkajúcimi sa našej špecializácie) vedenie Akadémie sa snažilo v plnom rozsahu vyriešiť a vyriešilo (požiarna a bezpečnostná signalizácia, klimatizácia; od r. 1990 je neriešená a neriešiteľná otázka poistenia skladov). Považujeme za potrebné upozorniť, že viaceré úlohy uvedené v oblasti odbornej činnosti presiahnu obdobie štyroch rokov. Sú dlhodobejšieho charakteru (niektoré trvalé), čo vyplýva z poslania organizácie i z technických možností. Uvádzame ich preto, že presahujú alebo zvyrazňujú časti hlavného poslania organizácie v sledovanom období.

2. Zmeny, ktoré by sa mali zakotviť v zriaďovacej listine

Vedenie organizácie nepožaduje zmeny v zriaďovacej listine, pretože vykázané činnosti i koncepcia aktivít na ďalšie štyri roky nevybočujú z rámca úloh uložených v zriaďovacej listine. Sú len ich konkretizáciou v snahe o budovanie čo najkomplexnejšej dokumentácie o SAV a jej činnosti.

IV. Iné dôležité informácie

PhDr. Jozefovi Klačkovi bolo v r. 2007 udelené:

Verejné uznanie za zásluhy za dlhoročnú prácu v oblasti kultúry, histórie a dokumentárnej práce pri získavaní údajov o mestskej časti Bratislava – Devínska Nová Ves – od starostu mestskej časti Devínska Nová Ves.

V r. 2004 sa v ÚA SAV vybudovali nové rozvody počítačovej siete. V sklade v budove SÚZ sa nainštalovali požiarne hlásiče a pracovisko sa vybavilo 3 počítačmi. V r. 2005 sa vybavili skladové priestory vo všetkých lokalitách klimatizačnou technikou, v 2 skladoch zabezpečovacou a protipožiarnou signalizáciou.